

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, Lisnic Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Tun Haralambie Xxxxx, născut la xxxxx, originar s. Xxxxx r-nul Xxxxx, domiciliat s. Xxxxx r-nul Xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 02.06.2017-03.08.2017
2. *instanța de apel*: 29.08.2017-18.10.2017
3. *instanța de recurs*: 04.01.2018 - 31.01.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț sediul central din 03 august 2017, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Tun Haralambie Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), f) Cod penal, la 5 ani 5 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost încasat din contul lui Tun Haralambie în beneficiul lui Cucimei Natalia, prejudiciul material cauzat în mărime de 1.900 lei.

A fost respinsă solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la Tun Haralambie costul expertizei medico-legală în sumă de 320 lei și cheltuielilor consumabile (hârtie, copiator) în sumă de 72, 85 lei.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Tun Haralambie, la data de 09 aprilie 2017, în jurul orei 23.00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu altă persoană în privința căreia materialele sunt disjuncte într-o procedură separată, fiind cu cagule și glugi pe cap, având intenția și scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin acces liber au pătruns în casa gospodăriei lui Cucimei Natalia, situată în s. Xxxxx r-nul Xxxxx, care a descuiat ușa la solicitarea acestora, unde au atacat-o aplicând forța fizică față de aceasta și îmbrâncind-o au imobilizat-o, legându-i membrele și aranjându-i o haină peste cap în așa fel ca ultima să nu poată vedea nimic, totodată au deconectând și lumina. Ulterior, continuând aplicarea violenței fizice, ce s-a manifestat prin lovituri

în regiunea feței și amenințând cu violența periculoasă pentru viață și sănătatea persoanei, aflând informația referitor la locul păstrării sumei bănești, au sustras 1.900 lei.

Conform raportului de expertiză nr. 205 din 11.04.2017 la Cucimei Natalia, au fost depistate vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui Tun H. au fost calificate de drept în baza art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), f) Cod penal – tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor însoțit de violența periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșite de două persoane mascate, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de refuzul încasării cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încasat de la inculpat cheltuielile judiciare în sumă de 392,85 lei.

În motivarea apelului a invocat, că instanța neîntemeiat a respins cererea procurorului în partea încasării cheltuielilor judiciare în valoare de 392,85 lei. Respectiv, prin prisma art. 227 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală, cheltuielile suportate la efectuarea expertizei judiciare nr. 205 din 11.04.2017 în valoare de 320 lei și a cheltuielilor materialelor consumabile în valoare 72,85 lei, reprezintă cheltuieli judiciare suportate la efectuarea acțiunilor de urmărire penală, care potrivit art. 229 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, urmează a fi suportate de către inculpatul, Tun H.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că cheltuielile suportate pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr. 205 din 11.04.2017, conform sumei indicate în raportul dat, nu urmează a fi încasată de la inculpatul, Tun H., deoarece sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului. Respectiva concluzie se întemeiază pe dispozițiile art. art. 227 alin. (3), 143 alin. (1) pct. 6) și alin. (2) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a notat, că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat. Astfel, instanța de apel a reținut, că în cauza dată au fost suportate cheltuieli judiciare în sumă de 320 lei pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr. 205 din 11 aprilie 2017, ce a fost ordonată de către organul de urmărire penală și cheltuieli a materialelor consumabile în valoare de 72,85 lei, acestea fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

Astfel, ținând cont de faptul, că expertiza a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea demonstrării vinovăției inculpatului la săvârșirea infracțiunii imputate, ce la rândul său a determinat încadrarea juridică a faptelor, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, pusă în sarcina părții acuzării, instanța de apel a considerat neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor din contul părții apărării.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- este neargumentată respingerea încasării de la Tun H. în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 392,85 lei, care au fost suportate de către stat;

- potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de către condamnat sau sunt trecute în contul statului;

- instanțele de fond la judecarea cauzei și emiterea hotărârilor nu au clarificat obiectiv necesitatea încasării cheltuielilor de judecată, adoptând hotărâri neargumentate în această latură.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Potrivit textului recursului declarat de către procuror, acesta invocă de drept temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din textul recursului, Colegiul atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel adoptată în latura civilă, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe, unde a fost respinsă cererea acuzatorului de stat de a fi încasate din contul inculpatului, cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizei medico-legală în cauza dată și materialele consumabile (hârtie, copiator), în sumă totală de 392,85 lei.

Așadar, în privința acestor alegații se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra cărora această instanță s-a expus întemeiat și pe care le susține și instanța de recurs.

În cauza deferită judecării, recurentul solicită invocând prevederile art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale și materialele consumabile, în sumă totală de 392,85 lei, motivând că legea prevede ca condamnatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate supra, instanța de recurs menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispoziția art. 143 prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

De asemenea, Colegiul penal remarcă și stipulările alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, unde este enunțat că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Totodată, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...* Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

În această ordine de idei, Colegiul evidențiază, că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Prin urmare, se reține că expertiza nr. 205 din 11.04.2017, a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În acest sens, Colegiul penal statuează, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizei medico-legale, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpatul, Tun H., a sumei de 392,85 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei în prezenta cauză, just fiind reținute în acest sens prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în latura civilă.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui **Tun Haralambie Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 21 februarie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie